

شماره هـ/۷۲۶/۹۴

۱۳۹۶/۴/۱۹

بسمه تعالی

جناب آقای جاسبی

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

با سلام

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۲۷۱ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۰ با موضوع:

«ابطال بند یک مصوبه مورخ ۱۳۹۳/۸/۱ کمیسیون نظارت بر سازمانهای صنفی مرکز استان کرمانشاه» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و سرپرست هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۶/۳/۳۰ شماره دادنامه: ۲۷۱ کلاس پرونده: ۷۲۶/۹۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکي: آقای علیرضا دارابی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه ۱۳۹۳/۸/۱ کمیسیون نظارت بر سازمانهای

صنفی مرکز استان کرمانشاه

گردش کار: شاکي به موجب درخواستی که به شماره ۶۹۶ - ۱۳۹۴/۶/۲ ثبت دفتر اندیکاتور هیأت عمومی شده اعلام کرده است که:

«سلام علیکم

۱- احتراماً مطابق ماده ۱۲ قانون نظام صنفی هر کس قصد فعالیت صنفی داشته باشد قبل از شروع مکلف است از اتحادیه مربوطه پروانه کسب (در چهارچوب قانون) دریافت نماید.

۲- اتحادیه بعد از پذیرش تقاضا مکلف است متقاضی را با فرمهای مربوطه به ارگانهای ذیربط و ذیصلاح و صاحب نظر در صدور پروانه کسب معرفی نماید (فرم شماره ۱۳ مربوط به شهرداری است) طبق ماده ۲۶ متقاضی مکلف است حداکثر ظرف سه ماه کلیه مدارک را تهیه و به اتحادیه تسلیم نماید در غیراین صورت متقاضی جدید محسوب می‌شود و متعاقب آن اتحادیه موظف است در اجرای تبصره ۲ ماده ۱۲ با استعلام دیگری اصالت مدارک دریافتی از متقاضی را از ارگانهای صادر کننده اخذ نماید.

۳- یکی از ارگانهای صاحب نظر، شهرداری می‌باشد که طبق ماده ۸۰ قانون نظام صنفی در مورد (تجاری - اداری - کارگاهی) بر محل کسب متقاضی نظر و بلامانع صادر می‌کند.

۴- اتحادیه‌های کرمانشاه طی سالها در اثر عدم کنترل و اشراف سازمان صنعت، معدن و تجارت بر عملکردها هزاران پروانه کسب غیرقانونی بدون اطلاع شهرداری صادر و سازمان به علت تعلل مورد شکواییه قرار گرفت (نقض ماده)

۵ - ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت که ریاست کمیسیون نظارت را نیز دارد برای ختم و لوٹ قضیه در مورخ ۱۳۹۳/۸/۱ مبادرت به تصویب مصوبه غیرقانونی مبنی بر حذف کلی شهرداری از اظهار نظر و استعلام در مورد صدور و تمدید پروانه کسب نموده که نقض ماده ۸۰ و شرایط صدور پروانه کسب است در نتیجه موجب صدور هزاران پروانه کسب بی‌رویه غیرقانونی برای اماکن بدون کاربری تجاری - اداری - کارگاهی شده که از یک سو موجب خسارت هنگفت به درآمد شهرداری و از سوی دیگر بی نظمی در اصناف شده است.»

متن مصوبه مورد اعتراض به قرار زیر است:

مصوبه کمیسیون مورخ ۱۳۹۳/۸/۱

ردیف	شرح مصوبه	مبنای مواد قانونی	دستگاه پیگیری کننده
۱	آیین‌نامه اجرای ماده ۱۲ قانون نظام صنفی در خصوص چگونگی صدور پروانه کسب در جلسه قرائت و پس از تشریح آیین‌نامه مذکور، توسط اعضا محترم کمیسیون نظارت مرکز استان و با استناد به نامه شماره ۶۰/۱۶۱۳۴۱ - ۱۳۹۳/۷/۲۷ رئیس محترم مرکز امور اصناف و بازرگانان و دبیر هیأت عالی نظارت در خصوص استعلام از شهرداری جهت صدور پروانه کسب مقرر گردید: تصریح مصادیق تجاری، اداری یا کارگاهی بودن واحد صنفی در سند مالکیت یا اجاره نامه یا مباحثه نامه و قراردادهای منعقد فی مابین فرد متقاضی و اشخاص حقوقی جهت مراجع صدور پروانه کسب ملاک عمل می‌باشد و نیازی به استعلام از شهرداری و یا دریافت گواهی مذکور نیست. لازم به ذکر است رعایت تبصره ۳ ماده صدرالاشاره الزامی است.	ماده ۱۲ قانون نظام صنفی	اتاق اصناف مرکز استان و اتحادیه‌های ذیربط

شاکي به موجب لایحه تکمیلی که به شماره ۱۳۴۰ - ۱۳۹۴/۹/۲۲ ثبت دفتر اندیکاتور هیأت عمومی شده اعلام کرده است که:

«با عرض سلام و تحیات

موضوع: تقدیم مستندات جدید پیرامون تخلف سازمان صنعت، معدن و تجارت کرمانشاه و دبیرخانه هیأت عالی نظارت پیرامون حذف شهرداری از گردش صدور پروانه کسب با قلب و واقعیات و قانون و تحریف آشکار دادنامه ۱۳۰۱ الی ۱۳۰۳ هیأت عمومی دیوان و آیین‌نامه اجرایی صدور پروانه کسب

۱- با عنایت به موارد معروضه و مندرج در پرونده عطفی بالا و عنایت به کتاب قانون نظام صنفی قدیم که تا مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۲ حکومت داشته و قانون جدید که پس از بازنگری در مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۲ مجلس شورای اسلامی حاکم گردیده مستحضرید قانون نظام صنفی مشتمل بر ۹۶ ماده قانون است که در بازنگری ۱۳۹۲/۶/۱۲ فقط حدود ۱۰٪ آن مشمول اصلاحیه قرار گرفته و مستلزم آیین‌نامه جدید متناسب با میزان اصلاحیه می‌باشد.

۲- مستحضرید ۱۰٪ مابقی قانون که مشمول اصلاحیه واقع نشده طبیعتاً نیازمند آیین‌نامه جدید نبوده و کمافی السابق با آیین‌نامه اجرایی مربوط به خود ملاک اجرا خواهد بود تا با گذشته تناقض ایجاد نکند.

۳- ماده ۸۰ قانون نظام صنفی از جمله موادی است که مشمول اصلاحیه قرار نگرفته و در کتاب قانون جدید با همان عبارت قانونی قبلی (صدور پروانه کسب برای اماکن با کاربری تجاری - اداری - کارگاهی) بلامانع است. ذکر و به چاپ رسیده لکن برخی مسئولین امر تمداً یا سهواً تغییراتی غیرقابل اغماض در آیین‌نامه اجرایی به وجود آورده‌اند که منشاء بسیاری از نابسامانی و حیف و میل بیت المال شده است در بند ۴ شرایط صدور پروانه کسب ارائه گواهی عدم سوء پیشینه و بند ۶ ارائه گواهی عدم اعتیاد (دو شرط مهم که جمهوری اسلامی ایران) به هیچ وجه از آن عدول و اغمال نمی‌کند در آیین‌نامه جدید حذف شده یعنی به عبارتی کلاهبرداران سابقه دار و یا مخالف نظام و یا معتادان غیرقابل اعتماد هم می‌توانند پروانه کسب بدون ارائه عدم سوء پیشینه و عدم اعتیاد دریافت کنند.

توضیحاً به نظر می‌رسد اگر مسئولین امر برای برائت خود بفرمایند در این زمان دو شرط توسط اداره اماکن یا ... انجام می‌شود کذب محض و مغالطه و سفسطه است زیرا این مدارک بایستی توسط اتحادیه‌ها به متقاضی تحویل و پس از اعلام نتیجه به اتحادیه مسترد و در پرونده صنفی بایگانی شود و لاغیر و در شرح وظایف اداره اماکن ماده ۸۱ منظور نشد.

۴- تخلف مهم دیگر با عنایت به بند ۷ آیین‌نامه قبلی متقاضی مکلف بوده از طریق بخش فنی شهرداری بلامانع تجاری - اداری - کارگاهی محل کسب مورد تقاضا اخذ و از بخش نوسازی پس از تشکیل پرونده کسب و پیشه و پرداخت مطالبات قبض پرداخت عوارض و بلامانع صدور پروانه کسب اخذ و به اتحادیه تحویل نمایند. با ملاحظه (شرایط عمومی قانون جدید) فقط عنوان کلی ماده ۸۰ قانون نظام صنفی یعنی صدور پروانه کسب برای اماکن اداری - تجاری - کارگاهی بلامانع است تمداً صوری برای مقاصد بعدی ذکر و چاپ نموده‌اند و هیچ گونه شرح و بیان و تشریح اجراء همانند بند ۷ آیین‌نامه قبلی به کار نبرده‌اند (برای مقاصد).

۵ - با عنایت به آیین‌نامه اجرایی جدید نحوه صدور پروانه کسب مفاد و شرایط و مدارک و دنباله آن موارد و مفادی که به تصویب هیأت عالی نظارت و امضاء وزیر صنعت، معدن و تجارت رسیده و در کتاب قانون چاپ شده جمله و کلمه‌ای دال بر حذف شهرداری قید و ذکر نشده و به تصویب نرسیده اما معاون امور بازرگانی دبیرخانه هیأت عالی نظارت با نامه‌ای جداگانه (بخشنامه) به شماره ۶۰/۱۶۱۳۴۱ - ۱۳۹۲/۷/۲۷ به ظاهر تحت عنوان رهنمود و طرح وحدت‌الرویه به ۳۱ استان ابلاغ که از سوالهای تکراری پیرامون قانون نظام صنفی خودداری نمایند زیرا کل قانون در قالب پرسش و پاسخ در سایت ایرانیان اصناف قرار گرفته و می‌توانند برای دریافت پاسخ و رفع ابهام به سایت اشاره شده مراجعه نمایند. مضافاً اشاره نموده به عنوان مثال اولین سری پرسش و پاسخ (۱۸ سوال و جواب در ۴ برگ بدون سربرگ و امضا) به ضمیمه ارسال شد.

۶ - اولین سئوال مربوط به نحوه صدور پروانه کسب بوده که آیا نیازی به اخذ استعلام از شهرداری دارد یا خیر؟ در پاسخ مغایر مصوبه هیأت عالی نظارت و امضاء وزیر و مندرجات سایت جواب داده شده (به گونه‌ای تحریف شده) پاسخ داده‌اند (ج) تصریح مصادیق تجاری - اداری - کارگاهی واحد صنفی - اجاره‌نامه مباحثه‌نامه یا قرارداد منعقد فی مابین فرد متقاضی و اشخاص فقط (حقوقی) نیاز به استعلام از شهرداری نیست.

اولاً: این پاسخ سلیقه‌ای مغایر مصوبه هیأت عالی نظارت و وزیر است. دوماً: طبق ماده ۲۶ قانون نظام صنفی کلیه مدارکی که متقاضی تهیه و به اتحادیه تسلیم می‌نماید فقط ۳ ماه معتبر است همان طور که عدم اعتیاد و سوء پیشینه و کارت سلامت بهداشت

می‌تواند بعد از ۳ ماه احتمال معتاد شدن - سابقه دار شدن - بیمار شدن باشد. سند مالکیت ۳۰ سال قبل هم می‌تواند تغییر کاربری داشته باشد و این نظری غلط و مغرضانه با شهرداری است و اگر فرد به شهرداری معرفی نشود علاوه بر فرار از تخلفات و جرایم ساختمانی فاقد (پروانه کسب و پیشه) در قسمت نوسازی هم خواهد بود که با اصناف ۵۰ سال گذشته سراسر کشور دوگانه می‌شود.

۷- سازمان کرمانشاه از این روزنه (رهنمود انحرافی مغایر مصوبه وزیر) نهایت سوءاستفاده و به جهت سرپوش نهادن بر هزاران پروانه کسب غیرقانونی که طی سالهای گذشته بدون اطلاع شهرداری صادر نموده بسیار سریع با یک مصوبه غیرقانونی ۱۳۹۳/۸/۱ به ظاهر اشخاص حقوقی ولی در عمل متقاضیان طرف قرارداد با اشخاص حقیقی هم از معرفی به شهرداری معاف و حذف نموده و موجب شده هرکس مغازه خود را به ۲ یا ۳ مغازه - آشپزخانه خود را با یک درب کرکره به مغازه و ساختمان قدیمی را به چندین مغازه تبدیل و بدون آن که به شهرداری دیناری بپردازد برای تمام مغازه پروانه کسب بدون اطلاع و استعمال شهرداری اخذ و مغازه غیرقانونی را با پروانه کسب غیرقانونی به نام تجاری به یک مسلمان بیچاره بفروشد و هرج و مرج بعدی در جامعه ایجاد کند که شده‌است به طوری که کنترل از دست خارج و شهرداری قادر به مسدود و پلمپ هزاران مغازه غیرقانونی نیست.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۶/۳/۳۰ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده‌است.

رأی هیأت عمومی

بر مبنای تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون نظام صنفی کشور مقرر شده‌است که: «کلیه دستگاههایی که اتحادیه برای صدور پروانه کسب از آنها استعمال می‌کنند موظفند ظرف مدت پانزده روز از تاریخ دریافت استعمال نظر قطعی و نهایی خود را اعلام دارند، عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله نظر مثبت است.» نظر به اینکه در تبصره ۱ از بند ۱ ماده ۳ آیین‌نامه، اخذ تعهدنامه محضری از دارندگان اسناد عادی مبنی بر پذیرش مسئولیت حقوقی ناشی از آن الزامی گردیده است، به این ترتیب موجب تأسیس مشاغل و کسب‌هایی که ایجاد مزاحمت و سر و صدا کنند یا تولید دود و یا عفونت و یا تجمع حشرات و جانوران گردیده که باید خارج از شهر و در محلهای مخصوص فعالیت نمایند، می‌گردد و یا اصناف بدون پرداخت عوارض مربوطه پروانه کسب دریافت می‌دارند که این امور موجبات تضییع حقوق عمومی را فراهم خواهد کرد. با توجه به مراتب بند ۱ مصوبه مورخ ۱۳۹۳/۸/۱ کمیسیون نظارت بر سازمانهای صنفی مرکز استان کرمانشاه مغایر قانون بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدکاظم بهرامی